Iste. Jaargang. **Curacao den 1sten. Maart 1884.** **No 9.**

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD OP CURAÇAO, PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0.50, cada regel mas fl. 0,07½

HENRICUS JOSEPHUS ALEXIUS VAN EWIJK

Door de genade Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel Bisschop van Camaco en Apostolisch Vicaris van Curacao,

AAN ZIJNE GELOOFSGENOOTEN

ZALIGHEID IN DEN HEER!

BIJ het naderen der veertigdaagsche Vasten, die a. s. Woensdag weer voor ons gaat beginnen, willen Wij niet nalaten, Beminde Geloovigen, volgens aloud gebruik een Herderlijk schrijven tot U te richten. Deze gewoonte der Bisschoppen van, 't zij bij het begin der Vasten, 't zij bij andere gewichtige aangelegenheden, een algemeenen brief te zenden aan al degenen, die tot dat gedeelte van Christus' kerk behooren, dat aan hunne zorgen onmiddelijk is toevertrouwd, is inderdaad zeer oud, want zij begon reeds met het Christendom zelf. De Apostelen toch hebben reeds zend-brieven geschreven aan de Kerken, die zij bestuurden, of waarin zij het Evangelie hadden verkondigd; en de Bisschoppen, hunne eerste en latere opvolgers, hebben hen daarin getrouw nagevolgd, en daarmee tot den huidigen dag toe volgehouden; zoo dat er geene kerk, in welk verwijderd oord ook gelegen, bestaat, die niet van haren Opperherder bij sommige gelegenheden een brief ontvangt. Ook Wij, B. G., hebben die aloude gewoonte gevolgd gedurende al den tijd, dien wij in Uw midden hebben doorgebracht. En als Wij ons herderlijk schrijven tot U richten, dan noemen Wij U steeds Geloovigen, overtuigd dat U geen schooner noch troostvoller naam kan gegeven worden, dan U menschen te noemen, die de hoogste, de rijkste gave ontvangen hebben, die God, de Schenker allen goeds, den mensch hier op aarde geven kan, namelijk het geloof. Dit zal U duidelijker worden uit hetgeen Wij U in dezen herderlijken brief zeggen zullen, want het is dat geloof zelf, 't geen Wij tot zijn onderwerp gekozen hebben.

Wanneer Wij echter, B. G. in deze herderlijke onderrichting Uwe aandacht bezighouden met eene beschouwing van het geloof, dan is het geenszins ons oogmerk deze alzijdig te maken; wij willen U alleen uitleggen hoe noodzakelijk het geloof is voor den mensch, wil hij tot de zaligheid d. i. zijne hoogere bestemming geraken.

Dat het geloof voor den mensch volstrekt noodzakelijk is, is eene waarheid die ons op bijna iedere bladzijde der H. Schrift geleerd wordt. Overal hooren wij daar Jezus Christus, den Leeraar der volkeren, de noodzakelijkheid van het geloof verkondigen. Hij eischt het van al zijne volgelingen; Hij stelt het als eene volstrekt noodzakelijke voorwaarde, om in onze gebeden verhooring te erlangen (1). Vraagt men hem een mirakel, dat is, dat Hij als Heer en Meester der natuur eene daad verrichte, die boven de krachten der natuur is, Hij voldoet aan het verzoek, maar alleen op voorwaarde dat men geloof hebbe (2). Komt men aan het geloof te kort, Hij spaart de berisping niet (3), al geldt het zijn eigen Apostelen. Zelfs toen Hij van den dood was opgestaan herhaalt Hij nogmaals zijne berisping (4). En nu dat de laatste ure gekomen is, die Hij op aarde moet doorbrengen, komt Hij nogmaals terug op de noodzakelijkheid van te gelooven, en dat op de plechtigste wijze. Hij had gedurende drie jaren het Evangelie verkondigd; de waarheid van het Evangelie bevestigd door de wonderen, die Hij gewrocht had; Hij had zijne Apostelen gekozen en onderwezen en aangesteld als priesters zijner Kerk; door zijn lijden en sterven op het kruis had Hij voldoening gegeven voor de zonden der menschen, hunne schulden afbetalend en uitdelgend door zijn Goddelijk bloed; door zijn opstandig van den dood had Hij nogmaals bewezen, dat Hij waarachtig de goddelijke Messias is, die aan het menschdom beloofd was; en na aldus het Christendom gegrondvest te hebben, en op het punt staande om ten hemel op te klimmen van waar Hij was uitgegaan, had Hij zijne Apostelen om zich heen vergaderd, zond en gelastte hen Zijne leer aan alle volkeren en natiën te verkondigen en aldus het Christendom in alle landen der aarde uit te breiden, waarna Hij met deze gewichtige woorden besloot: *Zij die geloofd zullen hebben, zullen zalig worden, maar die niet geloofd zullen hebben zullen verloren gaan* (5). Ziet daar B. G. woorden die wel duidelijk en beslissend de noodzakelijkheid van het gelooven, wil men tot de zaligheid geraken, aantoonen. Geen wonder dan ook dat de Apostelen toen zij aan het woord van hun goddelijken Meester gehoorzamend, het Evangelie alom predikten even duidelijk en beslissend gesproken hebben. Zoo hoog zelfs stelt de H. Joannes de noodzakelijkheid van te gelooven, dat hij geenszins aarzelt te beweren, dat hij, die niet gelooft, niet meer behoeft veroordeeld te worden, vermits, dus zegt hij, een zoodanig iemand *reeds veroordeeld is* (6); met andere woorden, diens veroordeeling begint reeds in dit leven. Want, dus spreekt de H. Paulus, *zonder het geloof is het onmogelijk Gode te behagen* (7). En deze noodzakelijkheid van te gelooven is niet eerst begonnen met het Christendom, neen, zij bestond van af de allereerste tijden, zoodat men veilig zeggen kan, dat nooit iemand met God eenigen omgang gehad heeft, nooit iets waarlijk groots, goeds of heiligs heeft kunnen verrichten, tenzij door het geloof. Aan het geloof dus moet worden toegeschreven al hetgeen wij van de heilige Oudvaders en Profeten van weleer, die den toekomstigen Messias voorafscha-

Pa gracia di Dios i fabor di Santa Silja Apostólica Obispo di Camaco i. p. i. & Vicario Apostólico di Curacao,

NA CATOLICANAN DI SU VICARIATO

SALBACION DEN SENJOR!

COMO tempoe di Cuaresma ta cerca i ta coeminza trobe pa nos, dia Razon di es seman-aki, Nos no kier larga, Cristiannan Stimar, di dirigi segun coestumber bieuw, un carta pastoral na Boso.

Es coestumber di Obisponan di manda cartanan pastoral, sea na principio di cuaresma, sea den otro circunstancianan importante, na cristiannan koe ta toca na es partida di Hesu Cristoe su iglesia, koe ta confiar directamentoe na nan goebierno spiritual, es coestumber en berdad ta bien anciano; pasobra ta coe Cristianismo mees el a coeminza. Ta Apostelnan mees koe a scirbi caba cartanan na iglesianan koe nan tabata goeberna, ó na cual nan a anuncia Evangelio; i Obisponan, nan sucesornan, a imita fiel nan egempel i a mantenéle té arriba dia di awé, di manera koe no tien ni un iglesia, den ki partida di mundoe koe ta, koe no ta ricibi na diferente ocasion tal carta pastoral di nan cabez spiritual. Nos també C. S., duranti toer e tempoe, koe Nos a pasa meimei di Boso, Nos a sigi e mees coestumber. I ora Nos ta dirigi nos palabra pastoral na Boso, Nos ta jama boso semper Cristiannan, es ta *hende di Fé:* combincir koe Nos no por doena Boso un nomber mas bonitoe, ni un nomber di mas consueloe koe di jama Boso hendenan koe a ricibi don di mas haltoe i di mas ricoe, koe Dios por doena hende den es mundoe-aki, es ta: fé cristian. I esai lo Boso mira mas klaar for di es ki Nos ta bai bisa Boso: pasobra ta di Fé mees, koe lo Nos trata den es pastoral-aki.

Ma comprende bon, C. S. si den es instruccion pastoral Nos kier jama boso atencion pa considera es *don di fé*, Nos proposito no ta di splica boso toer kiko ta toca n'es fé: solamente Nos kier considera com *necesario* fé ta pa hende, si é kier jega na su salbacion eterna, es ta: na su mas haltoe destinoe.

Koe fé ta absolutamente necesario pa hende, ta un berdad koe Scritura Santa ta sinja nos arriba casi toer su pagina. Den henter su Evangelio nos ta tende Hesu Cristoe, Maestro dibinoe di toer nacion i pueblo, predica necesidad di fé. Ta fé koe El ta exigi di toer, koe ta sigi El. Ta fé koe El ta pone pa un condicion absolutamente necesario, si nos kier pa El scucha ó tende nos pidimentoe (1). Si nos ta pidiéle un milagro, es ta: si nos ta desea pa El, como Donjo supremo di naturaleza, haci un bon obra, koe ta riba forza di naturaleza, El lo cumpli coe es pidimentoe, ma bao di condicion sool koe nos tien fé (2). Si hende ta bin falta na fé, El no ta larga di corrigiéle mas koe ta toca su mees Apostelnan (3), hasta ora El a lamanta for di mortoe mees, El no ta spaar su correccion (4). I, ora a jega laatste momentoe koe El lo pasa arriba mundoe, El ta bolbe sinja necesidad di kere, i esai di manera mas solem.

Duranti tres anja largoe El a predica evangelio; berdad di es evangelio El a confirméle pa milagronan koe El a haci: su Apostelnan koe El a scohé. El a sinja i ordena nan pa sacerdotenan di su Iglesia: pa su pasion i mortoe arriba cruz El a doena satisfaccion pa picar di hende i paga nan debe coe su Sanger dibinoe dramar: pa su resurreccion for di mortoe El a moenstra un bé mas koe El tabata berdaderamente é Mesias dibinoe, primintir na genero humano: i awó, despues koe el funda asina Ley dibino di Cristianismo, i koe ora a jega di bolbe na Cieloe, camina El a sali, El a hunta su Apostelnan cerca di El, manda nan predica su doctrina na toer nacion i pueblonan i plama asina Cristianismo na toer parti di mundoe: caba, El a conclui coe es palabranan importante-aki: *Hende koe lo a kere lo ta salbar: ma es ki lo no a kere lo bai perdir* (5).

Ata Cristiannan Stimar, palabranan koe ta moenstra coe toer claridad, di un manera decisiva, necesidad i di kere si nos kier ta salbar. Nos no mester admira anto, koe Apostelnan, obedecidoe na mandamentoe di nan Maestro dibinoe, tabata predica na toer camina coe e mees palabra klaar i decisiva. I S. Guan ta haci necesidad di kere di tantoe balor, koe é no ta duda di declara: *koe hende koe no ta kere no tien mester di ta huzgar mas, pasobra tal hende ta huzgar caba* (6) of coe otro palabra: su huicio, su condenacion ta coeminza den es bida-aki caba. I Apostel S. Pablo ta bisa: *sin fé ta imposibel di gusta na Dios* (7).

I, Cristiannan, es mees necesidad di kere, no ta coe Cristianismo koe el a coeminza promer: no, el a existi desdi promer sigloenan di mundoe, di manera koe nos por bisa coe toer siguranza, koe nunca ningun hende atabatien algun relacion coe Dios, ni nunca hende por a haci cualkier accion grandi, bon ó santoe sino pa fé. Ta na fé anto koe mester atribui toer kiko nos ta leza (den Scritura Sagrada) di santoe Patriarca i Prophetanan, koe tabata figura i anuncia Mesias futuroe. Capitulo diez-un di es carta sublime, koe S. Pablo a scirbi na Hebreonan, toer ta sirbi unicamente pa proba es berdad i pa moestra nos forza todopoderosa di fé.

duwden en aankondigden, vinden opgeteekend. Het geheele elfde hoofddeel van dien verheven Brief, welken de H. Paulus aan de Hebreërs geschreven heeft, strekt alleen, om deze waarheid te bewijzen en aldus de alvermogende kracht des geloofs aan te toonen „Door het geloof," dus schrijft hij daar, „heeft Abel een „beter offer opgedragen dan Caïn, en „verwierf aldus de getuigenis dat „hij rechtvaardig was (8). Door het „geloof", aldus vervolgt hij, „werd „Henoch weggevoerd, opdat hij de „dood niet smaken zou. Door het „geloof heeft Noë de Arke gebouwd „en bleef aldus met zijn huisgezin „behouden in den zondvloed. Door „het geloof kreeg Abraham het be„loofde land en verbleef daarin; door „het geloof werd Sara de moeder „van Izaak ondanks haren gevor„derden leeftijd, omdat zij Hem, die „het beloofd had, voor getrouw hield. „Door het geloof heeft Izaak Jacob „en Ezau gezegend en hun de toe„komstige dingen voorspeld. Door „het geloof zegende Jacob op zijn „sterfbed elk der zonen van Jozef. „Door het geloof heeft Jozef ster„vende gewaagd van de verlossing „der kinderen van Israël uit de sla„vernij van Egypte. Door het ge„loof werd Mozes als kind gered en, „groot geworden, weigerde hij de „zoon eener dochter van Pharao te „wezen, verkiezende liever met het „volk Gods verdrukkingen te lijden, „dan tijdelijk zondegenot te hebben, „dewijl hij den smaad van Christus „voor grooter hield dan de schatten „der Egyptenaren. Door het geloof „verliet Mozes Egypte; door het ge„loof heeft hij het Pascha gevierd „en de besprenking met bloed ge„daan, opdat de verderver der eerst„geborenen aan hen niet raken zou„den. Door het geloof gingen zij „door de Roode zee als door een „droog land, en de Egyptenaren dit „beproevende werden verzwolgen. „Door het geloof vielen de muren „van Jericho om, nadat men zeven „keeren er om heengetrokken was. „En wat zal ik verder zeggen," dus spreekt de H. Paulus op het einde van dat hoofdstuk, „de tijd zou mij „ontbreken, indien ik U ging verha„len van Gedeon, van Barak, van „Samson, van Jephte, van David, „van Samuel, en van de profeten, „die door het geloof groote dingen „gedaan en om het geloof vervol„gingen geleden hebben verre bo„ven de menschelijke krachten ver„heven (9)." En in het volgende hoofdstuk van dienzelfden brief besluit hij aldus: „Laat ons dan, zoo „groot een wolk van getuigen rond „ons hebbende, onze oogen gevestigd „houden op den Stichter en Voltooier „van ons geloof, Jezus Christus, die „het kruis gedragen en nu, als „mensch, ter rechterhand van Gods „troon gezeten is" (10). Hiermede te kennen willende geven, dat wij moeten volharden in ons geloof aan Jezus, den Voltooier van het oude testament en den Stichter van het nieuwe d. i. van die volmaakte godsdienst, die aan de oudvaders van weleer voorspeld was.

Zoo hebben de Apostelen over het geloof gesproken, zoo spraken ook hunne eerste opvolgers. „Het geloof," dus leerden zij, „is even nood„zakelijk als voor hem, die hier op „aarde leeft, de ademhaling is om te „leven (11). Wie het geloof behoudt „is gelukkig, wie het verlaten zal is „rampzalig" (12). En dit alles te zamen vattende heeft de Kerkvergadering van Trente dan ook terecht geleerd, „dat het geloof het begin „van's menschen zaligheid, de grond„slag en wortel aller rechtvaardig„making is" (13). Willen we dus zalig worden, wij moeten beginnen met te gelooven; willen we aan de genade Gods deelachtig worden, wij moeten volhouden met te gelooven. Niets ook is redelijker dan dit. Ons eigen verstand immers zegt ons, dat God alle waarheid weet; en ons eigen hart zegt ons, dat God ons niet bedriegen wil. Derhalve wanneer Hij ons iets openbaart, nopen hart en verstand ons, in Hem te gelooven, en het door Hem geopenbaarde aan te nemen. Doen wij dit niet, dan blijft ons niets over dan dat wij als ongeloovigen verloren gaan.

Ach, hoe ongelukkig dus zijn dege-

„Ta pa fé," el dici, "Abel, a ofreçe un „mehor un mas gustoso ofrenda koe „Caïn: i asina el a haja testimonio „koe é tabata hustoe (8). Ta pa fé, „(Apostel ta sigi), koe Henoch taba„ta hibar for di mundoe pé no weita „mortoe. Ta pa fé koe Noë a traha „Arca i a keda salbar coe su familia „for di awa di dilúvio. Ta pa fé koe „Abrahan a haja tera premetida i „k'el a keda den djéle: ta pa fé, koe „Sara a bira mama di Isaac, no ob„stante su edad avanzar, pasobra el „tene pa fiel El koe a haciéle es pro„mesa. Ta pa fé, koe Jacob a bendi„ciona jioenan di Joseph. Ta pa fé koe „Joseph moeriendo a papia di libra„mentoe di jioenan di Israel for di „sclabitud di Egipto. Ta pa fé „koe Moises mucha chikitoe taba„ta salbar for di awa; i, ora el „a crece grandi, a ninga di pa„sa pa jioe di jioe-muher di Pharao, i „a prefera mehor di sufri tribulacion „huntoe coe pueblo di Dios, koe di „goza placer di picar: pasobra el ta„bata aprecia mas haltoe menospre„cio di Cristoe, koe tesoronan di „hende di Egipto. Ta pa fé koe Moi„ses a sali for di Egipto: ta pa fé „k'el a celebra Pascu i haci aspersion „coe sanger, afin koe angel destrui„dor di primogenitoenan lo no toca „nan. Ta pa fé koe nan a pasa la„mar di Rubio pia secoe, i hendenan „di Egipto, koe tabata poerba haci „meescos, lamar a guli nan. Ta pa „fé koe murajanan di Jericho a cai „abao, despues koe jioenan di Israel „a pasa siete bé rondor di nan." I kiko lo mi bisa boso mas ainda? asina San Pablo dí na fin di es Capitulo: „tempoe lo haci mi falta, si mi kier „conta di Gedeon, di Barac, di Sam„son, di Jephte, di David, di Samuel „i di Profetanan, koe pa fé a haci „cosnan, i pa causa di fé a sufri „persecucionnan, koe tabata muchoe „arriba forza di hende" (10). I den Capitulo sigiente el ta caba asina: *Larga nos anto, considerando es testigoenan di fé di Testament anciano, pone nos bista arriba Hesus, Autor i Consumador di nos Fé.* Pa es palabranan, pues, San Pablo kier sinja nos, koe nos mestě persevera den nos fé den Hesu Cristoe, Consumador di Testament bjeeuw i Autor di Nobo, es ta: Autor di es religion mas perfecta, koe tabata primintir na Patriarcanan.

Asina, C. S., Apostelnan tabata papia di fé: i asina también nan sucesornan a papia. Fé, es-aki-nan tabata sinja, ta necesario pa salbacion meescos koe respiracion ta necesario pa bida (11). Es ki ta warda fé ta feliz i salbar, es ki bandonéle ta infeliz i perdir (12). I Concilio Tridentino, considerando toer esai, a sinja coe muchoe razon koe *Fé ta principio di salbacion, fundamentoe i raiz di toer hustificacion* (13). Si nos kier ta salbar anto, nos mester coeminza kere: si nos kier haja parti den gracia di Dios, nos mester persevera den keremenoe. Nada tambe ta mas racional koe esai. Nos mees sintir toch ta bisa nos, koe Dios sabi toer berdad; i nos coerazon ta bisa nos, koe Dios no kier ganja nos. Porconsigiente, ora Dios ta rebela nos cualkier otro berdad, nos coerazon tantoe como nos sintir ta obliga nos, pa kere den di El i pa acepta es ki Dios ta rebela. Si nos bin falta n'esai, no ta keda nos otro cos sino di bai perdir como hende sin fé.

Ai, ki infeliz hende ta, koe no tien fé! Ai, ki disgracia pa hende koe ta perde fé! Ki falta di sintir, ki locura di parti di nan, koe ta tira Fé afor! Si nan por a cai den un of otro picar contra ley di husticia ó di caridad ó contra pureza, lo nan por bolbe ainda for di camina di perdicion, pasobra palabra di Dios, koe ta worde predica sin stop, lo por penetra i kibra nan coerazon i trece nan na combersion: Sacramentoe di Penitencia lo por bira pa nan ainda un banjo di *Siloë* koe lo limpia nan di nan lepra spiritual: Santa Comunion, banquete drezar pa jioe perdir ma koe a bolbé, lo por doena nan trobé amor di nan Tata koe ta na Cieloe: ma ai, pa hendenan koe a perde fé, es i otro mees fuentenan di gracia no ta existi mas pa nan. Nan no ta kere na forza di Sacramentoenan mas, ni na necesidad di un coerazon humiliar i kibrar

nen, die het geloof niet bezitten! Welke ramp treft den mensch die het verliest! Welk een waanzinnigheid maakt zich meester van hen, die het geloof verwerpen. Vielen zij in een of andere zonde tegen de wet der rechtvaardigheid, naastenliefde of kuischheid, zij zouden nog kunnen terugkeeren van het pad des verderfs, want het woord Gods, dat zonder ophouden gepredikt wordt, zou hun gemoed schokken, hun hart doorklieven en hen tot inkeer brengen; het Sacrament der Biecht zou voor hen een bad van *Siloë* zijn, dat hen van hunne geestelijke melaatschheid zou genezen; de H. Communie, dat gastmaal, aangericht voor den verloren maar teruggevonden zoon, zou hun de liefde van hunnen Vader, die in den hemel is teruggeven; maar helaas, sinds zij het geloof verloren hebben, bestaan deze en zoovele andere genadebronnen voor hen niet meer. Zij gelooven niet meer aan de kracht der Sacramenten, aan de noodzakelijkheid van het vermorzelend berouw ter vergiffenis der zonden. En in zoo'n toestand, wat kan hun eenige gerustheid geven, wanneer zij staan aan den rand des grafs, aan de poorten der eeuwigheid? Wie zal hen helpen, wie hen opbeuren in die laatste ure? 't Is waar bij God is niets onmogelijk; de Vader aller barmhartigheden kan nog de genade der bekeering geven aan iemand, die bijna tot zijn laatsten levensdag in het ongeloof en in de zonde volhard heeft. Hij, die aan de rechter zijde van Jezus' Kruis stierf, verliet deze aarde als een uitverkorene, ofschoon hij zijn gansche leven als een boosdoener geleefd had. Maar hoe zelden ziet men zulke wonderen van genade! niet omdat daartoe bij God de macht ontbreekt, maar de wil of stemming bij den zondaar, die op zijn sterbed ligt. En waarom? omdat hij, ook bij het besef zijner schuld, door zoovele banden, die hij zich door zijne zonden gevlochten heeft, teruggehouden wordt, en hij den moed niet heeft die banden te breken; om de menschen durft hij zijn vroeger gedrag niet tegenspreken, en ofschoon hij met den eenen voet in het graf staat, is hij meer gehecht aan eene wereld die hem ontzinkt, dan gehoorzaam aan God voor wiens rechterstoel hij gaat verschijnen; en daarom gaat hij de eeuwigheid in, met het verschrikkelijke bewustzijn, dat het rampzalige lot der afgevallen engelen hem daar wacht.

Zietdaar, B. G., een uiteinde, dat U met vrees vervullen moet. De geest des bedrogs, wetend hoe heilzaam die vrees voor den mensch is, zoekt hem daarvan te berooven met de listigheid Satan eigen.

Van daar dat hij hem maar zelden zal aansporen tot een openlijken en vormelijken afval van het geloof; maar destemeer spant hij alle krachten in om den mensch wijs te maken, dat de Kerk door Jezus gesticht van het spoor der waarheid is afgeweken, en dus, dat men zich een geloof kan vormen volgens eigen keuze. B. G. hoe menigwerf is reeds de valschheid dezer bewering aangetoond, hoe dikwijls helder en klaar bewezen! Toch blijft de geest des kwaads, die den mensch zoekt te berooven van zijn geloof, voortgaan deze verderfelijke dwaling te verspreiden. Maar is hij onvermoeid in zijn haat tegen den mensch, niet minder ijverig moeten wij zijn met de aan die dwaling tegenovergestelde waarheid te verspreiden en aldus den mensch te redden.

Neen B. G. de Kerk van Christus is niet in dwaling gevallen, om de eenvoudige reden dat dit onmogelijk is. Christus toch, hare Stichter, is niet alleen mensch, maar ook God, en het werk van een Godmensch kan niet vernietigd worden, d. i. in dwaling geraken. Die zelfde Goddelijke Stichten heeft haar dit ook uitdrukkelijk beloofd, en een God kan niet ontrouw worden aan zijne beloften. Toen Hij aan den H. Petrus de opperherderlijke waardigheid toevertrouwde, onder het beeld van de sleutelen des hemels, verzekerde Hij, dat de *poorten*, d. i. de machten *der hel* (of de dwaalgeest) *nooit iets tegen de Kerk zullen vermogen* (14). Toen Hij na het laatste Avondmaal nog eenigen tijd met zijne geliefde Apostelen sprak, verze-

pa haja pordon di picar. I den tal estado, kiko por doena nan trankilidad, ora lo nan para na kantoe di graf na porta di eternidad? kende lo juda nan, alivia ó anima nan n'es laatste ora? Ta berdad C. S., pa Dios nada ta imposibel. Tata di toer misericordia por doena ainda gracia di combercion na un hende, koe, falta poco, a biba té na laatste dia di su bida den incredulidad i den picar. Es ki a moeri na man drechoe di Cruz di Hesus, a kita es mundoe como un escohido, maské toer su bida el a biba como un malhechor. Ma ki rara bez nos ta mira tal milagro di gracia? no pasobra koe ta falta Dios poder di esai, no; ma ta pasobra boluntad ó disposision ta falta na es pecador ki ta droemi arriba su cama di mortoe. I pa kiko? Pasobra tal hende, maské ta reconoce su culpa, é ta worde tene atras pa tantoe cadena koe ta tenéle marrar i koe su picarnan mees a traha, i koe el no tien animo mas di kibra nan. Pa cara di hende lé tien berguenza pa contradicí ó desaproba su conducta i bida pasar; i mas koe el sabi koe un pia di djele ta para den graf caba, el kier fica marrar mas na es mundoe koe ta bandonéle, koe di obedecé na Dios dilanti kende su tribunal el ta bai comparecé; i asina el ta drenta den di eternidad coe cordamentoe terribel, koe suerte fatal di angelnan rebelde ta wardéle aja.

Ata, C. S. un fin, un mortoe koe mester jena boso toer coe miedoe. Spiritu di mentira, como el sabi koe es miedoe ta asina tantoe saludabel pa hende, ta busca di kita es miedoe for di djéle. Ta p'esai koe es spiritu enganjador, bien rara bez lo exita hende pa apostata formal i publicamente di fé: ma mas tantoe el ta haci toer su esfuerzo pa haci hende kere, koe Iglesia, fundar pa Hesu Cristoe, a kita, desvia for di camina di berdad, i koe hende por forma pé mees un fé segun su propio gustoe i idea. Cristiannan Stimar, cuantoe bez falsedad di tal error ta demostrar caba! I toch spiritu di maloe koe ta busca di priva hende di su fé, el ta sigi plama es error danjoso. Ma si el ta sin descanso den su odio contra hende, nos cristiannan, nos no mester ta menos sin descanso pa combati es esrror, i di es manera pa salba hende.

No C. S., Iglesia di Cristoe no a kita for di camina di berdad: el nó a cai den error pa es motiboe simpel i poderoso-aki, koe ta *imposibel*. Cristoe su Fundador, nos toer sabi, El no solamente ta hende, ma Dios tambe; i obra di un Dios hende *no por* ta destruir, es ta *no por* cai den error. Es mees Fundador dibinoe a haciéle espresamente é promesa, i un Dios no por kibra su promesa. Ora El a halza S. Pedro na dignidad di Pastor supremo di toer su iglesia, cual dignidad ta figurar den "jabinan di cieloe", El a sigura koe *portanan* es ta, toer forza *di fiernoe lo no tien poder arriba djele* (14). Despues ora na laatste Cena El tabata papia algun ora coe su Discipelnan stimar ainda, El a sigura nan, koe lé manda Spiritu di berdad es ta: tercera Persona di SS. Trinidad, Dios Spiritu Santoe arriba su Iglesia: koe es Spiritu lo hacié corda i sinja toer kiko El mees a anuncia: i koe es Spiritu di berdad lo keda coe su Iglesia semper (15). Porfin, ora El tabata na puntoe di larga mundoe i di subi na Cieloe, El a sigura su Apostelnan koe lé keda coe su Iglesia té na fin di sigloenan (16). Nos ta bolbé bisa anto C. S., koe Iglesia *no por* hera, pasobra Dios *no por* falta coe su promesa. Ma si Iglesia no por hera, anto ningun hende tampoco no por tien drechoe di forma pé mees un Fé segun su mees idea ó gustoe. Esai ta sigi necesariamente di es ki a bisa akiriba, i ta worde confirma no solamente pa nos mees sano huicio koe ta sinja nos, koe berdad semper ta *un*, i k'el no por contradicí su mees; ma tambe pa palabra infalibel di Spiritu Santoe, koe ta declara bien formal koe asina mees koe *no tien mas koe ún Senjor*, asina mees *no por tien mas koe ún fé* (17).

Ta na es ún fé C. S., Boso tien fortuna di pertenecé. Ta di Iglesia,

kerde Hij hen, dat Hij den Geest der waarheid d. i. den derden persoon van de H. Drievuldigheid, God den Heiligen Geest over zijn Kerk zou neer zenden, dat die Geest van waarheid, haar alles indachtig maken en leeren zou, wat Hij zelf hun verkondigd had; en dat die Geest der waarheid met zijn Kerk zou blijven in alle eeuwigheid (15). Eindelijk toen Hij op het punt stond deze aarde te verlaten en ten Hemel op te klimmen, verzekerde Hij zijne Apostelen, dat Hij met zijn kerk zou zijn tot aan *de voleinding der eeuwen* (16). Derhalve B. G. het zij nogmaals gezegd, de Kerk kan niet dwalen, omdat God niet aan zijne belofte te kort blijven kan. Maar kan de Kerk niet dwalen, dan kan ook niemand het recht hebben, zich zelven een geloof te vormen naar eigen keus. Dit volgt onverbiddelijk uit het vorige en wordt bevestigd niet slechts door ons gezond verstand, 't geen ons leert, dat de waarheid steeds één is en zich zelve nooit kan tegen spreken, maar ook door het nimmer falend woord van God, die ons uitdrukkelijk verklaard dat, even als er maar één Heer is, er zoo ook maar één geloof zijn kan (17).

Tot dat éene geloof hebt gij het geluk te behooren, B. G. Van de Kerk die dat éene geloof verkondigd zijt gij, de lidmaten; met die kerk blijft gij in gedurige gemeenschap; door uw Pastoor zijt gij in gemeenschap met uw Bisschop, door uw Bisschop met den Paus, en door diens wettige voorgangers met Petrus, en door Petrus met Christus, wiens naam gij dan ook alle rech te dragen.

Wij zouden u nu nog moeten spreken over de gevaren, die ons geloof bedreigen, maar onze beperkte ruimte laat dit niet toe. Inmiddels zal het boven aangevoerde voldoende zijn om u te overtuigen, met hoeveel recht Wij in den aanhef van dezen Brief gezegd hebben, dat God U geen grooter goed had kunnen geven dan het geloof. Door het geloof zijn wij christenen, en als zoodanig hebben wij recht God onzen Vader te noemen, door uw geloof zijt gij dus gelukkiger, dan al de goederen dezes levens U maken kunnen.

Laat ons dan het geloof bewaren en behouden; bewaren voor hen die na ons zullen komen, behouden voor ons zelven, en laat ons daarin leven en sterven, het onvervalscht met ons voeren tot voor den troon des Eeuwigen, waar het zal overgaan in de aanschouwing der waarheid d. i. van God zelven.

Steunende op de gemeenschap die door het geloof tusschen ons bestaat, verzoeken Wij U veel voor Ons en voor elkander te bidden; en indachtig dat wij ook leden zijn eener burgerlijke maatschappij, mogen wij Vorst en Vaderland in onze gebeden niet vergeten.

Krachtens de machtiging Ons door den H. Stoel gegeven, dispenseeren Wij ook dit jaar in de Wet der Onthouding voor zoo ver als dit ten vorigen jaren geschied is.

En zal dit ons Herderlijk schrijven volgens gewoonte op den Zondag Quinquagesima worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao,
den 12 Februari 1884.

De Bisschop Apostolisch Vicaris voornoemd.
† H. J. A. VAN EWYK.

(1) Matth. XXI, 22. (2) Marc. IX, 22. (3) Matth. VIII, 23. (4) Marc, XVI, 14. (5) Ibid, 16. (6) Jo. III, 18. (7) Hebr. XI, 6. (8) Ibid. 4. (9) Ibid. 5—32. (10) Ibid. XII, 2. (11) Clemens Alex. in Habacuc. (12) S. Chrysost. in libro de fide. (13) Conc. Trid. Sess. VI cap. VII. De justificatione. (14) Matth. XVI, 18. (15) Jo. XIV, 17, 26. (16) Matth. XXVIII, 25. (17) Ephes. IV, 5.

koe ta predica es ún fé, Boso ta miembro: ta coe es Iglesia boso ta keda semper unir; pa boso Pastor boso ta unir coe boso Obispo, pa boso Obispo boso ta unir coe Papa, i pa antecesornan legitimo di es-aki boso ta unir coe San Pedro i pa San Pedro coe Hesu Cristoe. Ni un wowo anto ta falta n'es cadena santa koe ta marra boso na Cristoe, cual su nomber pues boso tien toer drechoe di carga.

Nos tabatien di papia ainda, C. S., di peligronan koe ta menaza boso fé, ma espacio reducir di un carta no ta permiti. Entretantoe Nos ta spera koe es ki Nos a caba di bisa boso, lo ta suficiente pa combincé boso, koe Nos tabatien bien razon di bisa na coeminzamentoe di es carta, koe Dios no por a doena boso ningun bien mas grandi koe fé. Ta es fé koe a haci boso Cristian i como tal boso tien drechoe di jama Dios boso *Tata:* pa fé anto boso ta mas feliz, koe nunca toer bien di mundoe por haci boso.

Cristiannan, larga nos anto warda i conserba es fé; conserbéle pa nan, koe lo bini despues di nos; wardéle pa nos mees; koe nos biba i moeri den djéle i hibéle sin alteracion sin mancha té dilanti di trono di Dios Altísimo, camina lé pasa den contemplacion di eterna berdad, esta di Dios mees.

I como nos ta confia arriba es union santa, koe pa medio di Fé ta existi denter di nos, Nos ta suplica Bosó di pidi Dios muchoe pa Nos, i Boso mees muchoe pa otro, i recordando koe nos ta miembro tambe di un sociedad civil, no larga nos loebida den nos Oracion ni Nos Rey, ni nos tera ó patria.

Segun poder koe Santa Silja a doena Nos, Nos ta doena p'es anja-aki den di Ley di Abstinencia mees dispensa koe anja pasar.

I es Carta Pastoral lo worde lezar manera ta coestumá, arriba dia Domingo di Quinquagesima den toer Iglesia di nos Vicariato.

Curacao dia 12 di Febrero di 1884.

† H. J. A. VAN EWYK,
Obispo manera arriba.

(1) Matth. XXI, 22. (2) Marc. IX, 22. (3) Matth. VIII, 23. (4) Marc, XVI, 14. (5) Ibid, 16. (6) Jo. III, 18. (7) Hebr. XI, 6. (8) Ibid. 4. (9) Ibid. 5—32. (10) Ibid. XII, 2. (11) Clemens Alex. in Habacuc. (12) S. Chrysost. in libro de fide. (13) Conc. Trid. Iess. VI cap. VII. De justificatione. (14) Matth. XVI, 18. (15) Jo. XIV, 17, 26. (16) Matth. XXVIII, 25. (17) Ephes. IV, 5.

De Aruba-phosphaat-Maatschappij.

Men genoegen verneem ik, dat onze vrienden op Curacao het verslag van den toestand van Aruba in 1883 (zie Amigoe di Curacao n° 4) welwillend hebben ontvangen en gunstig hebben beoordeeld. Terwijl ik zeer gevoelig blijf voor zooveel belangstelling, is dit goed onthaal mij een spoorslag om op den ingeslagen weg voort te gaan en Aruba van zijne goede zijde beter te doen kennen.

Onder de belangrijke ondernemingen op Aruba komt de exploitatie van phosphorzure kalk op de eerste plaats in aanmerking. Geen vreemdeling bezoekt dan ook tegenwoordig dit eiland of hij maakt, als de tijd het toelaat, een uitstapje naar Seroe Colorado om de werkzaamheden aldaar in oogenschouw te nemen.

Langs den pas aangelegden weg van Oranje-Stad naar Savonet komt hij, hetzij te paard of per rijtuig, betrekkelijk spoedig op bovenvermelde plaats en wordt hij én door een gul onthaal én door al het bezienswaardige van de vermoeienis van een uitstapje van drie uren schadeloos gesteld.

Van Seroe Colorado sprekende kan men twee vragen stellen: Wat was die plaats voorheen? Wat is zij thans?—Wat was zij?

Lezer, hebt gij ooit, vóór jaren, eene reis gedaan van Curaçao naar Aruba? Zoo ja, dan herinnert gij u, hoe na een rusteloozen nacht, die eene eeuwigheid toescheen, bij het aanbreken van den dag U gezegd werd dat de kust van Aruba in zicht was. Ik veronderstel, het was uwe eerste reis en gij verlangde Aruba te zien. De zuidoostelijke hoek van Aruba lag vóór u. Wat zaagt ge? de akeligste plaats der wereld; naakte, platte, zwarte, uitgeholde rotsgronden en verder eenen niet zeer hoogen maar zeer kalen, afhellenden berg; het was Seroe Colorado en zijne onmiddelijke omgeving. Dat eerste gezicht van Aruba was waarlijk niet aanmoedigend; gevoelde gij u droevig gestemd bij het zien van zulk een woesten grond, waarop noch mensch, noch dier, noch gewassen voorkwamen en die door de woelige zee met een witte lijn van schuimend vocht werd omzoomd.

Keer thans naar Aruba terug, bezoek die voorheen zoo verlatene en onherbergzame plaats, en zie wat nijverheid en volharding kunnen uitwerken. Thans is die plaats bewoond; maar dit niet alleen, men ziet daar het grootste gewoel, daar heerscht de grootste drukte!

In de verte reeds ontwaart uw oog een groep van uit hout opgetrokken huizen en bergplaatsen; in de richting van St. Nikolaas-baai waar eenige driemasters ten anker liggen, komt een spoortrein aansnellen en aan de los- en landingsplaats en op het terrein der ontginning— overal ziet ge de grootste bedrijvigheid. Waarlijk er is niet slechts geld maar ook veel ondernemingsgeest en wilskracht noodig geweest om zulk eene plaats in dezen toestand te brengen. Terwijl weinige groote werken bij gebrek aan eensgezindheid in West-Indië tot stand komen of in stand blijven, maakt de exploitatie der phosphaat op Aruba hier eene eervolle en schitterende uitzondering op.

In deze vluchtige schets alles te bespreken wat de Aruba-phosphaat-Maatschappij zoo op Seroe Colorado als aan de St. Nikolaas-baai heeft tot stand gebracht, is mij niet doenlijk. De lezer kan zich een denkbeeld vormen hoe ijverig het er op Seroe Colorado toegaat, als hij weet, van er gemiddeld dagelijks 300 mannen werk vinden, dat twee sleepbooten en drie locomotieven aanwezig zijn en dat een schip dat 300 tonnen maat aan de pier (het hoofd) van de St. Nikolaas-baai in éénen dag kan worden volgeladen. Van October 82 tot October 83 vertrokken 72 schepen met phosphorzure kalk bevracht van Aruba naar Europa; geen wonder dat na dien datum een niet onaardig dividend aan de aandeelhouders tot aller tevredenheid werd uitgekeerd.

Maar hoe was het met de werklieden gesteld? Waren zij ook tevreden? Ja; en een bewijs daarvan is, dat nooit op Seroe Colorado werkstaking is voorgekomen, en dat, toen er werklieden voor elders gevraagd werden, geen Arubiaan zijn geboortegrond heeft verlaten. En waarom ook zouden de werklieden ontevreden zijn? Werden zij niet met de grootste welwillendheid door de Directie behandeld? Ontvingen zij niet iederen Zaturdag het verdiende loongeld? Werden hun niet de meest noodzakelijke levensmiddelen als het ware tot inkoopprijs verstrekt? en ingeval van ziekte, werden ze dan niet met de meeste zorg op kosten der Maatschappij op Seroe Colorado of elders verpleegd. Er kwamen ongelukken voor, en geen wonder: inlanders gaan niet spoedig voor een ander uit den weg, maar spoortreinen ook niet; er kwamen botsingen en Pluto zegevierde. Wat deed de Directie? de gewonden werden zoo spoedig mogelijk of naar de Oranje-stad of naar Curaçao opgezonden en door die spoedig aangebrachte hulp slaagde men er in, om bijna allen te doen genezen.

Terwijl Curaçaonaars en Bonairianen, die in den vreemde in een vochtig klimaat werk zochten, zonder de noodige geestelijke en lichamelijke verzorging onder den arbeid bezweken, bleven onze Arubianen ondanks al de ellende van 1883 bij hunne familie-betrekkingen, en zelfs bij de grootste ongelukken ontbrak hun noch geestelijke noch lichamelijke hulp.

Bij gelegenheid dat in 1883 op Savonet scheurbuik heerschte, ontvingen de werklieden der Maatschappij niet slechts geneesmiddelen maar ook bijzondere spijzen, die tot herstel konden bijdragen, en aan die goede verzorging moet het worden toegeschreven dat niemand aan die ziekte is bezweken.

Laat ik dus herhalen wat ik reeds vroeger gezegd heb: de Aruba phosphaat Maatschappij heeft zich voor Aruba zeer verdienstelijk gemaakt, veel, zeer veel is men haar verschuldigd, en daarom zal er wel niemand op Aruba gevonden worden, die zijnen grond en zijne bewoners lief heeft, die niet met mij verlangt dat het haar welga en dat zij nog vele jaren hier werkzaam moge blijven.

Aruba, 12 Februari 1884.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New York vertrekken: 7 en 19 Maart— Zij worden uit New-York hier verwacht: 6 en 20 Maart.

— In navolging van bijna alle Katholieke Bladen in het buitenland, die het Vasten-mandament hunner Hoogwaarde Overheid ook in hunne kolommen opnemen, brengen wij, met welwillende goedkeuring en oorlof van Z. D. Hoogwaardigheid den Vicarius Apost. van Curaçao Mgr. H. J. A. van Ewijk, het zoo gewichtige Herderlijk schrijven van Z. D. H. ter kennis van onze geachte lezers.

— De Gouverneur dezer Kolonie is Dinsdag des namiddags van Zijne reis naar Aruba weder in zijne residentie alhier teruggekeerd.

— Dezen morgen, ten 9 ure is de Nederlandsche brik *Gouverneur de Rouville* van hier naar Amsterdam vertrokken.

NEDERLAND.

Ongetwijfeld zullen onze lezers met genoegen de volgende bijzonderheden vernemen aangaande de Nederlandsche expeditie naar de Westkust van Atchin (zie "Amigoe" 9 Febr.) Zij zijn ontleend aan een regeeringstelegram, den 22 Januari uit Indië naar Nederland verzonden, en, na aankomst, door den toenmaligen Minister van Koloniën *ad interim* in de Kamerzitting medegedeeld.

Op 7 Januari zijn de troepen te Tenom geland: den volgenden dag is de Gedei na een hevig gevecht stormenderhand genomen. Padangkling, dat buitengewoon versterkt was, werd van twee kanten aangevallen, genomen en verbrand. Simpang Olim, de verblijfplaats van den Radja, werd plat geschoten en Tenom voorbeeldig getuchtigd, waarna de troepen naar Kotta Radja zijn teruggekeerd. Leger en marine wedijverden in moed en volharding; bijzonder onderscheidde zich *kapitein jhr. Leissius* van de Infanterie, die de stormkolonne aanvoerde. *Luitenant graaf Schimmelpenninck* was de eerste bij de bestorming tot het nemen van de loopgraven in de Gedei. Hij werd gewond door twee lichte klewanghouwen. *Pattig* was de eerste, die den gewonden luitenant beschermde; *luitenant ter zee 1ste klasse Prager* nam stormenderhand een door den vijand bezette versterking. De *matroos 1e. klasse Barent* redde met levensgevaar onder een hevig vuur het leven van een officier. Een luitenant en twee mindere militairen zijn gesneuveld; twee minderen worden vermist en vier minderen, onder welke drie van de marine zijn verwond. De radja trok met de gevangenen van de *Nisero* landwaarts in.

— Het anti-revolutionnaire *Wageningsch Weekblad* gaf vóór eenige weken het volgende te lezen: "Men moge met ons zeer veel in de R. Kerk afkeuren, toch zal elk welgeplaatst hart zijn hulde niet mogen weigeren aan het stoute plan om (te Amsterdam, *Red.*) een eigen gasthuis voor eigen geloofsgenooten te stichten, waarmee veel tonnen gouds zullen zijn gemoeid.

Wij nemen deze gelegenheid te baat, er op te wijzen, dat het oneerlijk is te zeggen: De Roomschen doen alles voor hun kerken, en laten hun armen van gebrek omkomen. 't Is waarlijk geen goedkoope zaak lid der R. Kerk te zijn. Heldring zei eens: "Wat kost ons het kerkgaan? Anderhalven cent in de week." En in het algemeen is 't waar, dat wij voor een goeddeel teren van 't door 't voorgeslacht ons nagelaten kapitaal, en voor het ander deel op wat het Rijk verplicht is ons uit te betalen. Dat wij dus, ook omdat de groote menigte der gefortuneerden protestantsch is, onze armen beter kunnen bedeelen dan de Roomschen, is voorwaar geen wonder.

En voert men daartegen aan, dat deze al die goede werken doen uit het verkeerd beginsel, den hemel er meê te willen verdienen,— welnu, doe gij dan zooveel te meer uit het rechte beginsel: dankbaarheid voor Gods vrije genade in Christus. Zoolang wij de Roomschen in offervaardigheid en in 't oefenen van werken der liefde niet overtreffen, missen we

't recht om af te keuren, wat ons overigens naar waarheid tegenstaat.

— Het *Dagblad v. Z.-H. en 's Gr.* schreef onlangs naar aanleiding van de Inkomsten-belasting:

Een lid der Tweede Kamer en oud-Minister, die als zoodanig aan het hoofd stond van een gewichtigen tak van bestuur, is, naar men ons verzekert, dezer dagen (29 December) bekeurd wegens verzuim van aangifte voor de personeele belasting van een tweeden mannelijken dienstbode (palfrenier in livrei). Of dit verzuim nu voor de eerste maal was gepleegd, dan wel of het misschien al sedert eenige jaren had voortgeduurd, daaromtrent kon men ons niet inlichten. Het zou op zich zelf niet de moeite waard zijn, het feit te vermelden, *omdat zulke gevallen zoo veelvuldig voorkomen.* Maar juist door dit laatste verkrijgt de zaak beteekenis.

Ofschoon bovengenoemd blad zeer goed de spreuk kent: *de mortuis nil nisi bene:* over de dooden geen kwaad spreken! brengt het nog een ander feit in herinnering van belastingontduiking, n. l. gepleegd door wijlen Mr. Dullert, in leven voorzitter van de Tweede Kamer. Deze had zich te Arnhem in den hoofdelijken omslag aangegeven voor een inkomen van 40 mille, en bij zijn overlijden bleek dit meer dan de helft te laag geweest te zijn.

— Met het oog op het aanstaand bezoek van Koning Willem en Koningin Emma aan Brussel wordt aldaar een vleugel van het paleis prachtig in orde gebracht. Men vertelt, zegt het *Hand. van Antwerpen*, wonderen van de salons, die de Nederlandsche Koning bewonen zal. Ze zijn, onder anderen, versierd met de schoonste schilderijen der Hollandsche school, die in de galerij van koning Leopold voorhanden zijn.

— De *Moniteur de Rome* meldt dat Mgr. Claessens, van Batavia, benoemd is tot aartbisschop van Sirace.

Z. H. de Paus heeft het uitgestrekte Vicariaat van Mongolië, dat bediend wordt door de priesters van de Congregatie van het Onbevlekte Hart van Maria, te Scheut bij Brussel, in drie deelen verdeeld.

Als Apostolisch Vicaris van het eerste, n. l.: het westelijke Mongolen-Ortous werd kort geleden door Z. H. benoemd de Eerw. Heer A. De Vos uit België; de hooge eer om als Apostolisch Vicaris het tweede deel: het Oostelijke *Quan-Tong* te besturen viel een Nederlander te beurt, n. l. de Eerw. Heer Th. Rutjes van Duiven in Gelderland.

Nog vermelden wij hier, hoe de dezelfde Congregatie nog een vierde Vicariaat bezit in de groote Chineesche provincie Kan-Sou, bestuurd door Z. D. Hoogw. Mgr. F. Hamer van Nijmegen.

ROME.— Aan eene particuliere correspondentie, waarin uitvoerig gesproken wordt over den gunstigen indruk, dien de predikatiën van Mgr. Capel, den rector van het Amerikaansch college te Rome, gemaakt hebben, ontleenen wij het volgende. De verspreiding van het Katholieke geloof wordt in Amerika alom met onverdroten ijver voortgezet en heeft de meest gunstige uitkomsten ten gevolge, zoodat het getal der Katholieken voortdurend aangroeit. Als een belangrijk feit berichten wij, dat zelfs in de dagen van het Lutherfeest een Protestantsch leeraar, die in den Staat Jowa algemeen bekend en geëerd is, Parson Adams, met nog twee andere Protestanten door Father Linehan in den schoot der Katholieke Kerk zijn opgenomen. Wanneer wij dezen mederekenen, hebben wij juist een twaalftal bekeerlingen, die door een en denzelfden priester in den loop van eene maand zijn aangenomen.

OOSTENRIJK.— Wat is er reeds geruimen tijd, zoowel in liberale bladen als diplomatieke kringen gehar-reward over het tegenbezoek, dat de keizer van Oostenrijk zou brengen aan koning Humbert! Niet om koning Humbert zelven. Want zooveel belang stellen de Italiaansche revolutionnairen niet in hun vorst. Voor die eer blijven zij vrij koud. Zoocals bekend is, hebben zij een geheel ander doel met hun streven, om Frans Joseph een bezoek te doen afleggen bij Humbert. Dat bezoek moet plaats hebben te Rome, en vermits daar de ware souverein zetelt, in den persoon van Leo XIII, en de keizer voor zijn bezoek een der beide vorsten noodzakelijk moet kwetsen, koos hij tot nog toe de wijsste partij en bleef thuis. Maar na het bezoek van den Duitschen Kroonprins is de quaestie weer meer dan ooit op 't tapijt gekomen. Frans Joseph, zoo redeneerde men, moet handelen als de kroonprins van Pruisen, en beide partijen bevredigen. Dit ging zelfs zoover, dat men — wat meer gebeurt — voor werkelijkheid aannam, wat nog slechts een wensch was en nog is en zeer zeker wel blijven zal, daar het meer dan ooit vaststaat, dat de keizer *niet* naar Rome zal gaan. Z. M. zelf heeft dezer dagen, zooals de Parijsche *Monde* verzekert, daarvan een stellige verklaring afgelegd in een brief, dien hij bij gelegenheid van Nieuwjaar aan den Paus heeft geschreven. *De keizer drukt daarin de meest kinderlijke gevoelens van genegenheid uit en verklaart op stellige wijze, dat hij den Paus nooit de beleediging zal aandoen van te Rome te komen bij de vorsten, die het Quirinaal bewonen.*

Dat is eerst taal! Daaraan erkent men den waren Christelijken monarch. Wat zal koning Humbert vreemd hebben opzien, als hij dat gehoord of gelezen heeft, want fijner compliment heeft hij zeker in langen tijd niet ontvangen. De brief des keizer is overigens op dat punt zeer duidelijk. Hij bevat een stellig voorgenomen besluit en bewijst, dat Frans Joseph geheel en al op de hoogte is van de buitengewone omstandigheden en de geheel bijzondere motieven, die voor een Protestantschen vorst — en nog wel onder meer of minder bedekten vorm — mogelijk hebben gemaakt wat in geen geval mogelijk kan worden voor een Katholieken vorst. De brief is den 29 December den Paus ter hand gesteld. Op dien dag is de Oostenrijksche gezant bij den H. Stoel, graaf Paar, in zijne waardigheid van deken van het corps diplomatique het eerst bij den Paus toegelaten, en men heeft opgemerkt, dat die audiëntie veel langer dan naar gewoonte geduurd heeft.

EGYPTE (14 Febr.).— Het bericht van het aanrukken der Engelsche troepen is spoedig te Suakim algemeen bekend geraakt; de opstandelingen beginnen reeds uit elkander te gaan.— Sir Evelyn Wood moet gezegd hebben: als de Egyptische soldaten niet in staat zijn om aan de zijde der Engelschete strijden, dan moest men hen maar naar huis wegjagen. Uit *Cairo* meldt men, dat het "Black Watch"-regiment den 15 Febr. naar Suez zou vertrekken. Een geneeskundig onderzoek werd, vóór hun vertrek, onder hen ingesteld, en slechts 3 °/o heeft men voor de expeditie ongeschikt verklaard. Velen dezer laatsten stortten tranen, omdat zij afgewezen werden.

PEKING.— De Keizerlijke Raad heeft het generaal Tang zeer euvel geduid, dat hij den Zwart-vlaggen te Sontay niet ter hulp gekomen is. (Londen 16 Febr.) Er zijn hier in de rivier torpedo's gelegd. Zoodra Bac-Ninh zal aangevallen worden, zullen de leden van het Fransche gezantschap hun paspoort ontvangen.

De toegangen tot Bac-Ninh heeft men met dynamiet bestrooid. De stad zal tot het uiterste verdedigd worden.

LONDEN.— Terwijl de heer Gladstone zich den 14 dezer des namiddags op weg bevond naar het parlements-gebouw, sprong plotseling een kerel op hem toe, greep hem bij den kraag en hield hem staande. De Minister-president wist echter spoedig zijnen aanvaller van zich af te weren, en vervolgde bedaard zijnen weg. Een weddenschap, zegt men, ligt aan deze historie ten grondslag.

BERLIJN. (11 Febr.)— De Socialisten maken zich met alle krachtsinspanning strijdvaardig voor de verkiezingen-panning voor den Rijksdag, die in den a. s. herfst zullen plaats hebben. Den 9n Febr. heeft de politie twee arbeiders-vergaderingen ontbonden. De regeering volgt met bijzondere opmerkzaamheid de Socialistische bewegingen.

— Bismarck moet, volgens de "Times" 16 Febr., de motie van rouwbeklag, in het Amerikaansch Congres over den dood van Lasker uitgebracht met verontwaardiging teruggezonden hebben. Den heer v. Eisendecher, Duitsch gezant te Washington, heeft hij opgedragen, om het Huis van Afgevaardigden te beteekenen, dat de houding van den heer Lasker in Duitschland niet van dien aard geweest is om die motie te rechtvaardigen.

De *Times* voegt er bij, dat, ofschoon het bovenstaande ongeloofelijk is, men toch zal moeten erkennen, dat er eene groote spanning heerscht tusschen Berlijn en Washington, en wel ten gevolge van de vark ns-vleesch-kwestie. Het blad eindigt aldus: Het laatste woord over de Lasker-episode is nog niet gesproken. De Amerikanen zijn daartoe veel te fijngevoelig, te trotsch en te onafhankelijk.

— Het verbannings-decreet door de Pruisische regeering in het jaar 1879 tegen Z. E. den Kardinaal-Aartsbisschop Ledochowsky uitgevaardigd, is vernieuwd geworden. Deze gebeurtenis heeft onder de Katholieken een hoogst onaangenamen indruk gemaakt.

Phosphaat-Maatschappij di Aruba.

Coe alegría mi a informa, koe nos amigoenan di Curaçao a ricibi coe gustoe é verslag di estado di Aruba na 1883, i a huzgele faborabelmente. Mientra mi ta keda aña gradicidoe pa tantoe interes, e bon ricibimentoe-aí ta un motiboe di animacion pa mi sigi e camina koe mi a cohe, i pa haci hende conoce mihor Aruba pa su parti bon.

Den empresa importantenan di Aruba, sacamentoe di fosfato di kalki ta cupa di promé lugar. Awor akí ningun stranjeroe no ta jega na nos isla sin haci un stap na Seroe Coloradoe, si tempoe permitiele, p'é mira trabao i actividad di e lugar-aí.

Riba camina nobo di Oranje-stad na Savonet, na cabai of na wagen, é ta jega basta liger n'e lugar-aí, oenda un masjar bon ricibimentoe i bista di toer lo ké tien aí dignoe di ta mirar, ta recompensele fatiga di un biaga chikitoe di tres ora.

Pa papia di Seroe Coloradoe, hende meste haci dos pregunta.

¿ Kiko e lugar-aí tabata promer?
¿ Kiko e ta awor?
¿ Kiko é tabata? Lector ¿ bo a haci un biaga di Curaçao na Aruba algun anja pasar?

Si ta asina, sigur lo bo corda, com despues di un anochi sin sosiegoe, koe tabata parce un eternidad, ora di dia a coeminza kibra, nan a bisá bo, koe costa di Aruba tabata na bista; mi ta supone koe tabata bo promé biaga i bo tabata desea di mira Aruba. Wel, ata hoeki zuidoost di Aruba dilanti di bo. Kiko bo tabata mira? un lugar di mas mahoos di mundoe; un tera di baranca, plat, sunoe, pretoe, hol, desigual, kibrar i mas aleeuw un seroe no muchoe haltoe ma henteramente secoe; esai tabata Seroe Coloradoe i su rond. E promé bista di Aruba-aí en berdad no tabata nada pa anima un hende; sigur bo a sinti bo tristoe ora b'a mira un lugar asina salbage, oenda no tabatien ni hende, ni bestia, ni jerba ta biba, sino rond soetar coe un laman borotá, koe su scuma blancoe tabata haci é lugar parce mas terribel ainda.

Bolbe awé na Aruba, bai mira e lugar promer aja asina bandonar, asina mahoos, i mira kiko industria i perseverancia por haci. Awé e lugar-aí no solamente tien hopi hende i otro animal riba di é, sino tien un actividad, un movimientoe koe ta un gustoe.

For di aleeuw caba bo wowo ta topa un groepa di cas trahar di tabla i algun lugar riba seroe; na direccion di St. Nikolaas-baai cam na tien algun barcoe di tres masta na anker, ta bini un tren di cam na di heroe ligé manera bientoe; riba e lugar di carga i descarga, riba lugar di cobamentoe bo bista contra coe actividad di mas grandi. En berdad no solamente plac sino un gran spiritu di empresa forza di boluntad tabata necesari pa trece un lugar asina na un estadoe. Mientra poco obra grand akí na West-Indië pa falta di unia por ta poné na práctica i por ke na existencia, es explotacion [sacamentoe] di fosfato na Aruba, ta haci un excepcion honroso i briliant.

No ta mi intencion, ni mi por do na den e schets chikitoe un descripcion di toer lo ké Sociedad di Fosfato na Aruba a haci riba Seroe Coloradoe mees cos koe na St. Nikolaas-baai. Mi lector lo por forma un idea di kiko ta socede riba Seroe Coloradoe si e considera mas o menos, koe 300 hende ta haja trabao toer dia, i koe tien dos stoomboot tres locomotief (garosji grandi di v por pa hala hopi otro garosji grandi di carga riba camina di heroe) koe un barcoe di 300 ton por ta carga na ún dia só na cabez di St. Nikolaas-baai. For di October di 18 té na October di 83 a sali for Aruba fletá pa bai Europa, 72 b coe grandi cargar coe fosfato di kalki: no ta di admira koe despues e fecha-aí nan por a parti den deelhoudersnan [hendenan koe tien algun capital den di e negosji) dividendo koe bal la pena i koe haci nan toer contentoe.

Ma com a bai coe trabadornan? Nan també a keda contentoe? S i pa prueba, nunca trabao a pa riba Seroe Coloradoe pa falta manoe na trabao; koe ora nan t bata busca trabador pa bai otro mina, ningun Arubianoe kier a ba dona su tera. Toer dia Sabra no tabata ricibi e cantidad di pla koe nan a gana? Nan no taba haja coempra cosnan di mas neces rio di bida casi na prijs di costo. I na caso di enfermedad nan tabata masjar bon cuidar riba Se Coloradoe mees of otro camina cuenta di Sociedad? A socede alg desgracia i nada di admira; h de di tera no ta kita ligér for camina pa un otro: ma tren di mina di heroe tampoco; a bini gun tren stoot contra hende, i t mesteer a gana. Kiko Directie a ha Es-nan koe sali hiridar tabata hi mas liger posibel na Oranje-stad na Curaçao, i coe e deligencia, nan a haja judanza, i casi toer al gra di haja nan salur atrobe.

Mientra hopi hende di Curaça di Bonaire, koe a bai busca trab na tera stranjeroe den un clima vo tig a moeri sin ningun auxilio di curpa ni di alma, nos Arubia nan a keda cerca nan famía i rentenan mei-mei di toer miseria 1883, i den di desgracia di mas gr ci mees no a falta nan judanza spiritual ni corporal.

Na ocasion koe na 1883 taba scorbuto (maloe terribel di boc carni di diente) na Savonet, tra dornan tabata haja no solame remedi necesario, sino hasta cien coeminda particular koe por a h nan cura mas prontoe, i nos por sa koe ta p'e cuidado-aí ningun h de no a moeri di e maloe-aí.

Larga mi repiti lo ké mi a bisa bé caba: Phosphaat Maatschappij Aruba a haci masjar hopi bon Aruba; nos debele anto hopi, m já hopi; ta p'esai lo no tien ning hende riba Aruba koe ta stima tera i nan compatriotanan, koe no uni coe mi pa desea, pa b Maatschappij bon, afin k'é por p prera i keda traha akí masjar b anja ainda.

Aruba, 12 di Februari 188

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt e H